

Sally Goddard Blythe

Niedojrzałość neuromotoryczna dzieci i dorosłych

 PWN

Dane oryginału

Sally Goddard Blythe, *Neuromotor Immaturity in Children and Adults. The INPP Screening Test for Clinicians and Health Practitioners, First Edition*, © 2014 John Wiley & Sons, Ltd

All rights reserved. Authorised translation from the English language edition published by John Wiley & Sons Limited. Responsibility for the accuracy of the translation rests solely with Polish Scientific Publishers PWN and is not the responsibility of John Wiley & Sons Limited. No part of this book may be reproduced in any form without the written permission of the original copyright holder, John Wiley & Sons Limited.

Projekt okładki i stron tytułowych

Janusz Fajto

Fotografia na okładce

Vinogradov Illya/Shutterstock

Wydawca

Aleksandra Małek-Leśniewska

Redaktor prowadzący

Jolanta Kowalczyk

Produkcja

Mariola Iwona Keppel

Łamanie

Grafini DTP

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, abyś przestrzegał praw, jakie im przysługują. Jej zawartość możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym. Ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy cudzą własność i prawo.

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

Copyright © for the Polish edition by Wydawnictwo Naukowe PWN SA
Warszawa 2015

ISBN 978-83-01-18149-9

Wydanie I

Warszawa 2015

Wydawnictwo Naukowe PWN SA
02-460 Warszawa ul. Gottlieba Daimlera 2
tel. 2269 54 321; faks 22 69 54 228
infolinia 801 33 33 88
e-mail: pwn@pwn.com.pl; www.pwn.pl

Druk i oprawa: OSDW Azymut Sp. z o.o.

Spis treści

Przedmowa (<i>Arthur Paynter</i>)	9
Podziękowania	13

Rozdział 1 **ROZPOZNAWANIE OBJAWÓW NIEDOJRZAŁOŚCI NEUROMOTORYCZNEJ U DZIECI I DOROSŁYCH**

1.1. Wstęp	16
1.2. Jak korzystać z tego podręcznika?	17
1.3. Przegląd zagadnień poruszanych w książce	18
1.4. Związki między niedojrzałością neuromotoryczną a wynikami w nauce	20
1.4.1. Przegląd literatury	20
1.5. Niedojrzałość neuromotoryczna u nastolatków	23
1.6. Zastosowanie testu przesiewowego INPP dla lekarzy	24
1.7. Czym jest metoda INPP?	24
1.7.1. Po co badać postawę i równowagę?	25
1.7.2. Po co oceniać równowagę?	26
1.7.3. Jakie znaczenie dla uczenia się ma równowaga statyczna i dynamiczna?	27
1.7.4. Jakie znaczenie dla uczenia się ma kontrola postawy?	27
1.7.5. Co łączy odruchy pierwotne, równowagę i kontrolę postawy?	28
1.8. Jak działa układ przedsionkowy?	28
1.9. Odruchy pierwotne	29
1.9.1. Dlaczego te cztery odruchy zostały wybrane do badania?	30
1.10. Jakie są dowody na to, że terapia w formie programu ruchowego nakierowana na poziom odruchów pierwotnych przyczynia się do poprawy profilu odruchów i wyników w nauce?	38
1.11. Co było wiadomo o ćwiczeniach na wygaszanie odruchów pierwotnych? Kiedy powstała metoda INPP? Jakie były doświadczenia od tamtego okresu?	40
1.12. Jaka jest różnica między metodą INPP, integracją sensoryczną (SI), terapią Vojty, terapią NDT-Bobath i innymi pracującymi z odruchami pierwotnymi? Jakie kryteria decydują o skierowaniu na określoną terapię?	41
1.12.1. Metoda INPP	41
1.12.2. Terapia integracji sensorycznej (SI)	43

1.12.3. Terapia Vojty	44
1.12.4. Terapia NDT-Bobath	49
1.13. Najczęstsze medyczne objawy diagnostyczne stanowiące wskazanie do terapii INPP po sprawdzeniu odruchów przez lekarza	49
1.14. Testy przesiewowe	50
1.14.1. Jak korzystać z testów przesiewowych?	50
Literatura	51

Rozdział 2 TESTY PRZESIEWOWE PRZEZNACZONE DLA DZIECI

2.1. Instrukcje ogólne	55
2.2. Punktacja	56
2.3. Testy	56
2.3.1. Próba Romberga	56
2.3.2. Stanie na jednej nodze lub test postawy jednożądnej (<i>Unipedal Stance Test</i> – UPST)	59
2.3.3. Testy na „miękkie objawy” dysfunkcji neurologicznej: chodzenie po linii prostej i na zewnętrznych krawędziach stóp	62
2.3.4. Chodzenie po linii prostej	62
2.3.5. Chodzenie na zewnętrznych krawędziach stóp (1963)	64
2.3.6. Test przeciwstawnego palca i kciuka	66
2.4. Testy na obecność odruchów pierwotnych	68
2.4.1. Asymetryczny toniczny odruch szyjny (ATOS)	68
2.4.2. Procedura testowa: test Ayres na ATOS w pozycji czworacznej	69
2.4.3. Zadaptowany test Hoffa–Schiltera na obecność ATOS-u (od 7. roku życia)	71
2.4.4. Symetryczny toniczny odruch szyjny (STOS)	72
2.4.5. Toniczny odruch błędnikowy (TOB): test w pozycji wyprostowanej	74
2.4.6. Odruch Moro	76
2.5. Przykładowy arkusz wyników	79
2.6. Przykładowy arkusz obserwacji	80
2.7. Interpretacja wyników	81
2.7.1. Dzieci	81
Literatura	82

Rozdział 3 NIEDOJRZAŁOŚĆ NEUROMOTORYCZNA U DOROSŁYCH

3.1. Rola układu przedsionkowego i jego połączeń	86
3.2. Tło historyczne dla powiązań między dysfunkcjami przedsionkowo- -mózdkowymi a stanami lękowymi, agorafobią i atakami paniki	89
3.3. Dysfunkcje przedsionkowe: przyczyna czy skutek?	94
3.4. Podstawy teoretyczne dla somatogenicznego/psychosomatycznego podłoża niektórych zaburzeń lękowych	95
3.5. Posturalne reakcje prostujące	98
3.5.1. Błędnikowe odruchy prostujące głowę (<i>Labyrinthine Head Righting Reflexes</i> – LHRRs)	98

3.6. Odruch Moro: źródło paniki?	100
3.7. Jak korzystać z testów przesiewowych INPP?	102
3.8. Kwestionariusz przesiewowy INPP dla dorosłych	105
3.9. Interpretacja kwestionariusza przesiewowego INPP dla dorosłych	108
Literatura	110

Rozdział 4 TEST PRZESIEWOWY INPP BADAJĄCY OBJAWY NIEDOJRZAŁOŚCI NEUROMOTORYCZNEJ U DOROSŁYCH

4.1. Instrukcje ogólne	113
4.2. Punktacja	114
4.3. Testy przesiewowe do pracy z dorosłymi	114
4.4. Testy na równowagę i „miękkie objawy” dysfunkcji neurologicznych	114
4.5. Testy na równowagę i propriocepcję	116
4.5.1. Próba Romberga	116
4.5.2. Próba Manna (zaawansowana próba Romberga)	119
4.5.3. Test chodzenia po linii prostej	122
4.5.4. Test chodzenia na zewnętrznych krawędziach stóp (1963)	124
4.6. Testy na obecność odruchów pierwotnych	126
4.6.1. Asymetryczny toniczny odruch szyjny (ATOS)	126
4.6.2. Test Ayres na ATOS w pozycji czworacznej	126
4.6.3. Zaadaptowany test Hoffa–Schildera (w pozycji wyprostowanej) na obecność ATOS-u	128
4.6.4. Symetryczny toniczny odruch szyjny (STOS)	129
4.6.5. Toniczny odruch błędnikowy (TOB): test w pozycji wyprostowanej	131
4.6.6. Odruch Moro	134
4.6.7. Test na odruch Moro w pozycji stojącej (test odciągnięcia)	135
4.7. Test przesiewowy dla dorosłych	138
4.8. Interpretacja wyników	140
Literatura	141
Materiały dodatkowe	143
Dodatkowe arkusze obserwacji i wyników	143
Szkolenia z zakresu metody INPP	143
Inne książki autorki	144
Indeks nazwisk	148
Indeks rzeczowy	149